

INGEBORG BACHMANN

Problemer problemer

“Klokken syv så. Ja, skat. Det vil jeg hellere. Hochhauscafé. Fordi jeg tilfældigvis. Ja, tilfældigvis, en gang imellem må jeg jo til frisøren. Ved syvtiden vil jeg tro, hvis ikke jeg bliver ... Hva’, jasad? Det regner? Ja, det synes jeg også, det regner jo hele tiden. Ja, også mig. Jeg glæder mig.”

Beatrix hviskede noget mere ind i tragten og lagde røret på, hun vendte sig lettet om på maven og borede hovedet ned i puden igen. Mens hun havde talt anstrengt livligt, var hendes blik faldet på det gamle rejsevækkeur som der aldrig var nogen der rejste med, den var jo faktisk kun halv ti, og det bedste ved hendes tante Mihailovics’ lejlighed var at der var to telefoner og at hun havde den ene ved siden af sin seng i værelset, til enhver tid kunne snakke i den og plejede at pille næse når hun lod som om hun sindigt ventede på et svar, eller endnu bedre når hun senere op ad dagen cyklede med benene eller gjorde et par endnu sværere øvelser, men ikke så snart havde hun lagt røret på, så sov hun også igen. Det kunne hun nu engang, svare med klar lys stemme allerede efter ni om morgenen, og så troede den gode Erich hun for længst var oppe ligesom han, måske allerede havde været ude af huset og parat til alt muligt denne dag. Det havde sikkert aldrig strejft ham at hun straks faldt i søvn igen hver gang og endog mente hun kunne genoptage en behagelig drøm, kun når den havde været behagelig, men det skete sjældent, for hun drømte ikke rigtigt og ikke noget særligt, og det der altså virkelig betød noget for hende, det var at sove videre. Hvis en eller anden nogen sinde skulle spørge hende og hun, og det var mere usandsynligt, nogen sinde skulle svare på hvad hun syntes var det bedste, hvad hun bedst kunne lide at få tiden til at gå med, hvad hendes drøm var, hvad der var hendes ønske og mål i livet, så ville hun med søvndrukken begejstring være nødt til at sige: Ikke andet end at sove! Nu skulle Beatrix nok tage sig i agt for at sige det til nogen, for hun havde allerede for en tid siden indset hvad de andre var ude på, fru Mihailovics og Erich for eksempel, eller selv hendes kusine Elisabeth: at hun omsider skulle beslutte sig til at lave noget, ja absolut burde have et arbejde, og man måtte nu engang komme disse mennesker lidt i møde og ind imellem lade en antydning falde om fremtidsplaner og interesser.

Denne morgen faldt hun imidlertid ikke straks i søvn, lå bare afslappet og lykkeligt begravet og tænkte: Grufuldt. Hun følte dumt at der var noget der var uudholdeligt, men vidste ikke hvad det var, og det kunne kun hænge sammen med at hun jo havde lavet en aftale til i aften i stedet for at udskyde aftalen til i morgen eller i overmorgen. Hun havde kun aftalt at mødes med Erich for at betale verden en lille tribut, for en aftale med Erich var naturligvis meningsløs, og formentlig var

alle aftaler meningsløse, selv hvis Beatrix havde haft andre muligheder for at træffe aftaler i øjeblikket, men det havde hun ikke for tiden, og det hang igen sammen med at hun simpelt hen ikke havde lyst til at foretage sig noget. Erich eller en anden, Erich eller mange andre, det var jo ikke det der betød noget, og hun stønnede højlydt og med sund animalsk pine: Grufuldt.

Hun kunne naturligvis ikke sige til Erich hvor grufuldt hun syntes det var, han var sådan et rart menneske, han havde det svært nok i forvejen, og hvad kunne han gøre for at hun ikke var en støtte for nogen og en drivkraft og højst en oase i hans liv, en oase han hallucinerede.

Hun stod ud af sengen, forsigtigt, og faldt straks tilbage af udmattelse, for hun måtte endnu en gang tænke over hvad der skulle ske først. Efter en tid skelede Beatrix, en besvimet der langsomt nåede til bevidsthed, over til dette vækkeur som hun behøvede, for orienteringens skyld, lige så meget som hun hadede det, på grund af orienteringen, og så at den allerede var over elleve. Det var hende en gåde, for hun kunne ikke huske hun var faldet i søvn igen, hun havde fuldstændig overanstrengt sig i løbet af det første kvarter, eller var slet ikke rigtig vågen endnu men dybt inde i sig selv hvor noget lydløst kaldte hende til tilbagetog, altid til en tilbagekaldelse. Beatrix besluttede ikke at tvinge sig selv til noget, for ville hun fremtvinge noget, gik det slet ikke, og præcis klokken et middag stod hun bedøvet foran skabet og begyndte at trække skufferne ud og åbne dørene. Hun rodede rundt i skuffen med undertøj og så i skuffen med strømper, hun hev et par tynde strømpebukser op, som var det en blyvægt hun skulle løfte, så eftertænksomt på strømperne, stak varsomt hænderne i dem, holdt dem op mod lyset og vendte dem langsomt, men hun vidste jo allerede at hun ikke ville blive forskånet for noget, for rendemaskerne opdagede hun altid først når hun havde taget strømperne på, og dette pinefulde besvær, hver eneste dag, et helt liv, at skulle lede efter strømper og aldrig vide om en dag eventuelt var til godt undertøj eller til gammelt og forvasket, alene det var grufuldt, og når hun så endelig havde fået sig et lunkent brusebad fordi der aldrig var varmt vand nok til dem alle, sørgede hun for at indrette det sådan at hun hverken mødte fru Mihailovics eller den grufulde Elisabeth, så der aldrig var nogen i huset der rigtig lagde mærke til hvornår hun stod op, og det var en svær belastning. Grufuld var Beatrix' yndlingsord, og det dukkede regelmæssigt op når hun hverken ville tænke for meget på en ting eller helt glemme den. Hun havde allerede lagt to kjoler frem, men var endnu i kimono mens hendes kaffe blev varmet op i køkkenet. Hun stod med de to kjoler foran badeværelsesspejlet og forsøgte at etablere en forbindelse mellem sig selv og kjolerne. Næsten gennemsigtig var hun og voksagtig i ansigtet, og en lille lysen mødte en lille en i spejlet under denne granskning. Hun var nær ved at finde ud af noget for sig selv, noget grundlæggende om påklædning og hvad der gjorde det så vanskeligt og hvorfor man mange dage både to og tre gange måtte træffe så tungtvejende beslutninger som: den mørkeblå eller den beigefarvede med hvidt, og hun så ud ad vinduet, nu også det, det regnede, ja selvfølgelig regnede det, hun havde nær fortalt sig i telefonen, men nåede lige i rette tid at lade som om hun også havde set dette skrækkelige vejr. Denne regn hvor alting forandrede sig og man måtte tage frakken med i sine overvejelser, og skoene, selv om det sagtens kunne nå at ændre sig inden klokken syv i aften! Beatrix lod kjolerne falde over kanten af

badekarret og begyndte at rense ansigtet, for det var endnu for tidligt til at beslutte sig og tænke videre, men for alle tilfældes skyld kunne hun jo sminke sig, for alle tilfældes skyld ganske diskret og uden læbestift fordi der endnu ikke var besluttet ret meget, og da hun så alligevel reddede en rest af sin kaffe og drak den siddende på sengekanten, følte hun sig lettere til mode, hun havde bare gået for længe uden kaffe, men end ikke en kop kaffe til kunne befri hende for den livsvarige belastning hun havde taget på sig og endnu ikke kunne komme over fordi hun, mente hun i dag, mere fortrøstningsfuldt, simpelt hen var for ung endnu.

Hun sagde gerne til en eller anden: Det er sikkert en frygtelig belastning for Dem! Eller: Min ven, jeg forstår, jeg ved det, det hele belaster dig jo så meget, jeg kender det!

I dag kom selv dette andet yndlingsord i vejen for Beatrix, ved den ringeste bevægelse, ved den mindste tanke stødte hun så at sige sammen med nøgleordene og mærkede at alt var grufuldt og kompliceret og at hun led under en belastning. At to brystholdere var for snævre og de andre for løse, det kunne vel kun overgå hende fordi hun så tit havde sparet uforstandigt, men nu havde hun i det mindste sine spindelvævstynde trekantede trusser der altid sad som de skulle, og dem kunne hun takke Jeanne for, ligesom tippet om brystholderne, selv om hun efter dette korte heftige venskab med en fransk pige, en rigtig pariserinde, var kommet til den indsigt at der heller ikke var så meget at lære i Paris og det altså knap kunne betale sig at lære noget i det hele taget hvis det var hele udbyttet. Jeanne var kommet til Wien på tommelfingeren, men vidste ikke hvad hun ville her, og Beatrix kunne jo da slet ikke forklare hvad der var at komme efter i Wien, men det videre resultat af parisisk foretagsomhed havde været at Beatrix, som indtil da altid havde kaldt en underkjole "combinaige" eller "combinaison", som mange kvinder i Wien gjorde, nu sagde underkjole igen, fordi hun havde fundet ud af at combinaison måtte kunne føres tilbage til et sprogligt uheld mellem Paris og Wien, og hun ville nødtigt gøre sig til grin hvad den slags angik, sådan som de to Mihailovics-damer der bestemt stadig væk mente at det var fornemmere at sige et fransk ord. Men ellers var hun ikke kommet særlig godt ud af det med Jeanne hvis nysgerrighed, og frem for alt barnlighed, gik hende på nerverne. De var lige gamle, Jeanne endda næsten enogtyve, men Beatrix havde syntes at denne Jeanne var et uhyre af aktivitet og ville alting på én gang, vide hvor man kunne få hash, lære fyre at kende, gå ud at danse, rende i operaen, og så også i Prateren eller på krostue, og hun havde været på nippet til at sige til Jeanne at hendes pariserhoved var fuldt af forvirrede idéer og ikke andet, for man kunne nu engang ikke både være hippie og gå i operaen, køre i pariserhjul og revolutionere verden, i hvert fald ikke i Wien, og så oven i købet sidde arrogant på Café Sacher, selv om Jeanne engang var blevet vild og havde forklaret hende at hun simpelt hen var en drop-out, hvilket hun udtalte på en sjov måde. Hun havde en familie, en far der var advokat og en mor der også var advokat, og det kunne selvfølgelig være en vis belastning, men for Beatrix var det en frygtelig belastning at skulle drage gennem Wien sammen med Jeanne, hun kendte den jo ikke særlig godt fordi hun jo altid boede her, at skulle betale for den dyre kaffe på Sacher fordi mademoiselle ikke var tilfreds med en almindelig lille café, ingenting var wiensk nok for hende. Det pinligste var dog historien med fyrene, for Beatrix kendte knap nok

nogen, ringede beredvilligt rundt, men ville ikke indrømme over for Jeanne at hun kun mødtes nogenlunde regelmæssigt med en gift mand der allerede var femogtredive, og over for Erich tav hun ganske vist ikke om Jeanne, men lod forstå at hun for sin tantes skyld, og fordi hendes kusine jo også arbejdede, måtte tage sig af en henrivende fransk studine, faderen advokat, moderen advokat, og at hun ville se på alt muligt, bref, en meget dannet pige. Og som altid, hvis det på nogen måde kunne lade sig gøre, bad hun uskyldigt Erich om et råd: Kære ven, du ved jo jeg ikke er så sikker, men hvis du kunne give mig et godt råd! Erich nævnte Albertina-samlingen og det kunsthistoriske museum og Beatrix så taknemmeligt på ham mens hun tænkte: Grufuldt. Hvad den slags angik, var Beatrix naturligvis langt forud for den gode Erich som ikke havde nogen anelse om hvor direkte denne Jeanne var og hvordan hun virkelig levede, selv om han måske vidste sådan noget fra aviser, men for en gift mand der var ansat i AUA og sled sig op mellem kontor og hjemlige miserer måtte det være en uforståelig verden, og hun forhindrede, ikke så meget af diskretion som af disse grunde, at de to nogen sinde mødte hinanden. Denne Jeanne ville garanteret straks have spurgt, om alting, og for en pariserinde der droppede ud et eller andet sted måtte det desuden være et slemt chok hvad der ikke foregik mellem Beatrix og Erich, hun mente sikkert at piger i Wien ikke gik i seng med nogen og den slags tåbeligheder, mens det jo simpelt hen drejede sig om at det var for anstrengende for Beatrix. Erich ville derimod ikke have syntes at Jeanne var det rette selskab for hans lille pige, og Jeanne ville have syntes at Erich var bornert og bourgeois, og de tos meninger ville have såret Beatrix, men nu var det kapitel med Jeanne heldigvis lukket, for Jeanne havde "opstøvet" to unge englændere som hun blaffede videre med til Rom, for hun syntes ikke Wien var ret rigolo, en kedelig by, men lige netop Café Sacher var chic, som om den ikke var en café som enhver anden, ligesom en underkjole jo mere eller mindre var en underkjole, selv om hverken Jeanne eller hun nogen sinde gik med en.

Denne svære belastning og denne anstrengende lyven var også uvigtige nu da Erichs kone igen havde forsøgt at begå selvmord, kort før Jeannes afrejse, men da det allerede var det tredje selvmordsforsøg i den tid Erich havde kendt Beatrix, og som hun derfor omgående fik besked om, var hun allerede øvet i en opmærksom fraværende lytten, mens hun lettet tænkte på Jeannes afrejse. Det var alligevel anstrengende at sidde sammen med Erich i det inderste hjørne af Café Eile, selv om hun godt kunne lide caféen og lykkeligt blev siddende når Erich hastigt brød op, for nu måtte hun igen høre på denne ægteskabshistorie, fra dens begyndelse til nutiden, med den viden og den følelse at Erich, som var alt for ordentlig og samvittighedsfuld, aldrig ville få sig taget sammen til en skilsmisse. Beatrix var altid deltagende, selv om Erichs martyrium overhovedet ikke kom hende ved. Hun overvejede altid frem og tilbage med ham, og de drøftede det hver gang i alle enkeltheder, for Erich beundrede Beatrix' engleagtige tålmodighed, da det stakkels menneske ikke kunne forstå at Beatrix ikke havde nogen interesse i en skilsmisse, han selv vel heller ikke, men når han talte og talte med dette tålmodige, fordringsløse barn var det ikke en almindelig, sædvanlig interesse der kom for dagen, men hans fortvivlede ønske om endelig at kunne leve roligt og dog se en løsning på det uløste, uløselige problem med Guggi. Nu var Beatrix' deltagelse ganske vist besynderlig, men ikke

hendes mangel på interesse, for i nogle minutter eller halve timer syntes hun det var underligt at være statist i et drama, og somme tider når de var skiltes, tænkte hun at hun engang ville sige til ham hvad hun var kommet i tanker om, for hun syntes for godt om udtrykket, at der jo måtte findes en "pyramidalsk telepati" mellem ham og Guggi. Hver gang kom han hjem i rette tid, engang havde han tilfældigvis taget et tog hjem fra en konference i Graz tre timer tidligere, fordi han var blevet irriteret over afvisningen af hans forslag vedrørende den indenrigs flytrafik, og derved havde han igen prompte reddet Guggi, som tre timer senere ikke ville have været til at redde, han havde gjort sig umage som en vanvittig, bestilt ambulancen og bragt hende på klinikken, og derefter havde han straks ringet til Beatrix, hans "lysglimt", hans "fredens oase" i et forkludret liv, og han forsikrede hende, endnu rystende men indstændigt, at han ikke kunne leve videre uden hende, hvor meget han beundrede hendes mod og hendes fatning, hendes styrke og en fornuft som der bestemt ikke var nogen anden tyveårig pige der var i besiddelse af. I sine beundringsanfald ønskede han hende oprigtigt en anden mand og det en der virkelig kunne give hende det hun altid måtte savne hos ham. Beatrix brød sig ikke om at Erich beundrede hende eller talte om hendes store modenhed, men lo og lo så snart det gunstige tidspunkt indtraf hvor en latter var tilladt og munterhed ikke længere malplaceret: Du glemmer bare, min ven, at jeg er født den 29. februar! Prøv en gang og regn efter, jeg er jo kun et barn endnu og jeg bliver aldrig voksen! Jeg behøver dig sådan, du er jo min eneste støtte! Hun så taknemmeligt på ham, og Erich tænkte, mens hans tanker naturligvis var hos Guggi, at han sikkert måtte være en vigtig støtte for Beatrix, for dette barn stod jo praktisk talt alene i verden, og nu havde han jo to ansvar, det for Guggi og det for Beatrix, og på intet tidspunkt lagde han mærke til hendes falske foregivende, for hendes foregiven var i ét og alt så blottet for bagtanke at han uvægerligt måtte tro på sin vigtighed, altså på ansvar. I få, flygtige øjeblikke, hvor Beatrix opbød en følelse for Erich, sukkede hun hen for sig og tænkte at det eneste hun oprigtigt ønskede for dette stakkels kære menneske, det var at han dog en skønne dag kom for sent hjem når det igen behagede Guggi at tage livet af sig. For det havde han virkelig ikke fortjent, en kone som Guggi og så desuden en som hende selv.

Men han var nu engang et dumt menneske og hver gang på ny bestyrtet over sin ulykke, en der var gået i en fælde som der ikke var nogen udvej af. Og så sad hun sin time af og vidste ganske nøje at hun ikke kunne hjælpe ham, det var der vel ingen der kunne, men hun forsøgte at lede hans tanker hen på hende, for det var stadig væk bedre hvis Erich troede han også var ansvarlig for hende, for så glemte han i det mindste sin Guggi for en tid, og et stort bidrag til hans ulykke var hun jo ikke, men man måtte få ham til at tro at det var lidt større for at han ikke helt skulle omkomme i den virkelige ulykke.

Somme tider, ret sjældent, gik de også i biografen og holdt hinanden i hånden. Beatrix var det helt ligegyldigt, men somme tider, når han fandt vej ud af sin talestrøm, skønt han først og fremmest måtte tale fordi han ikke kunne tale med andre, blev han kærlig, han bed hende let i øret, rørte ved hendes bryst eller ved knæet, men hun kunne bedre lide samtalerne og de alarmerende nyheder i telefonen. Beatrix fandt disse berøringer pinlige, hun var simpelt hen for gammel til det. I den

sidste tid i skolen og siden hen på en kostskole var der jo sket mere end rigeligt, men efter at hun var blevet voksen og voldsomt havde nægtet at studere eller begynde på en uddannelse, faldt det hende aldrig mere ind at indlade sig med en mand, og hendes uvilje mod den grufulde normalitet alle underkastede sig faldt sammen med opdagelsen af en perversion, hendes fetichistiske søvn. Pervers, ja, hun var i det mindste noget særligt blandt disse normale sindssyge. Rigtig pervers. Alt andet var jo sådan et spild af tid, og alene denne klæden sig af og på var så anstrengende, men kunne ikke sammenlignes med hendes afhængighed af den dybe søvn hun havde fundet ind i, selv påklædt og med skoene på sengen fandt ind i. Efter mange barnagtigheder i tidligere tider, fremkaldt af nysgerrighed, og alt hvad hun i dag kort og godt anså for lovlig overvurderet, var søvnen blevet opfyldelsen og værd at leve for.

De få gange hendes tante Mihailovics var borte og Elisabeth var nødt til at holde mund, fordi hun med sin affære med denne Marek havde sat enhver ret til at sige noget til hende over styr, lod hun Erich komme på besøg i Strozzigasse, ind på sit værelse; det var ganske vist også en belastning for hende at skulle tænke på at han ville have en snaps eller i det mindste en kop kaffe, men så lå de ved siden af hinanden og hun lod ham tale igen. Kun når han desværre holdt op med at tale, begyndte hun ved hvert af hans ængstelige forsøg, fordi Guggis skygge altid lå over ham, at le overgivent, en utæmmelig lyst til ophidsende lege kom over hende og en endnu vildere afværgen overfaldt hende, og Erich sagde engang, ikke spor skuffet, at sådan kunne han godt lide hende. Det var altså ikke hans tålmodighed med hende der fik ham til at holde sig inden for passende grænser, men når hans katastrofestemning forlod ham og han for en gangs skyld også lo, mente han leende at hun simpelt hen var en demi-vierge. Beatrix, som ikke forstod ordet, slog det op i den dictionnaire hun så tit havde brugt i Jeannes tid, og hun kunne også godt lide det, for hun var i det mindste noget halvt. Noget helt ville hun simpelt hen ikke gerne have været, men Guggi var formentlig en af disse kvinder med hysterisk elskov og lidenskab, og dér så man endnu en gang hvad disse kvinder drev det til, selv med en som den stakkels Erich.

Pinligt berørt var Beatrix kun når Erich kom ind på hendes fremtid, for hun kunne naturligvis ikke helt lægge skjul på at hun ikke ville gå i nogen form for skole mere og ikke havde en eneste afgangseksamen, og desuden kun vagt og en passant påstod at hun så sig om efter et passende arbejde. Erich med hans ansvarsfølelse blev meget kedelig når han begyndte med at det var i hendes egen interesse, han spekulerede også over hvad der kunne være det rigtige for hende, en uddannelse som tolk eller måske et arbejde i en boutique eller en boghandel eller et galleri. Hun måtte simpelt hen foretage sig noget, det foruroligede ham for meget fordi han under de givne omstændigheder ikke kunne gifte sig med hende. Men Beatrix vidste ganske nøje at der simpelt hen ikke var noget arbejde at få, end ikke på det elendigste kontor – for det havde hun heller ingen forudsætninger for – og at man ingen steder ville tillade hende at sove til langt hen på eftermiddagen, fordi disse rådvilde mennesker rundt om lod sig presse ind i skemaer, at hun derfor aldrig ville komme til at arbejde, og da slet ikke lære noget mere, fordi hun savnede enhver ærgerrighed efter at tjene så meget som en schilling, blive selvstændig og tilbringe otte timer blandt ildelug-

tende mennesker. De kvinder der arbejdede syntes hun var særlig grufulde, for de måtte jo alle have en defekt eller lide af indbildninger eller lade sig udnytte af mændene. Hun, hun ville aldrig lade sig udnytte, end ikke for sig selv ville hun nogen sinde sætte sig til en skrivemaskine eller stå i en boutique og ydmygt spørge: Var der måske andet fruene ønskede? Måske den skjortebluse her i grønt?

Nej, forsikrede hun, men kun én gang for ikke at gøre den gode Erich forstyrret, dér gør jeg mig ingen som helst bekymringer, og hvad skulle det også være for en fremtid? Så sagde hun kærligt: Hvorfor skulle vi dog være nervøse for fremtiden? Ved du hvad, nutiden er i forvejen for stor en belastning for dig, og jeg vil ikke have du også skal tænke på mig, lad os hellere prøve at tænke på Guggi. Hvad siger professor Jordan? Nu må du ikke fortie noget for mig, mellem os må der simpelt hen ikke være nogen hemmeligheder. Og dermed havde hun Erich ved Guggi igen og den langvarige behandling, det nye håb og de gamle bange anelser. Af sin mor, som havde giftet sig i Sydamerika, afdøde hr. Mihailovics' søster, fik hun regelmæssigt et lille beløb der faldt af fra en gammel forfalden beboelsesejendom i 10. distrikt, og selv om det kun var en smule, en slags pension, som altid lød på det samme og hele tiden aftog i værdi på grund af inflationen, så forlod hun sig dog til sin tantes irritation på dette beløb, for hun behøvede ikke ret meget og hun boede så godt som gratis. Det strejfede hende aldrig at give Mihailovics-damerne noget for værelset og visse udgifter som lige så stille også blev betalt for hende. Hun gik jo heller aldrig ud eller kun med Erich, en sjælden gang alene på en café, fordi hun var for udmattet til at kaste sig ud i et liv, og de eneste udgifter, som ganske vist var vigtigere for hende end alt andet, også vigtigere end mad, var dem til frisøren og hendes kosmetik. I nogen tid havde hun sagt: Det kniber lidt med kosmetik. Det var kun derfor hun engang uberørt og uden betænkning havde taget imod en femhundredschillingseddel af Erich. Til sin fødselsdag kunne hun alligevel ikke vente at få noget af ham, fordi hun med sin underlige 29. februar aldrig havde fødselsdag. Hvad Erich ikke vidste, hvad han heller ikke kunne vide, fordi han havde for lidt tid til hende, og hvad hun heller ikke ville have inderømt over for nogen anden mand, hvorfor hun måske heller ikke ville have nogen, var simpelt hen at hun kun brød sig om at sidde hos frisøren, at RENÉ var det eneste sted i verden hun følte sig godt tilpas, og for det gav hun afkald på næsten alt, også regelmæssige måltider, og hun glædede sig tilmed over at hun var spinkel, til at blæse omkuld, og vejede så lidt, knap 46 kilo. Hun kunne frem for alt godt lide hr. Karl og også Gitta og fru Rosi, ja selv den lille klodsede Toni holdt hun mere af end Erich og den bekymrede uforstående tante Mihailovics. Hos RENÉ forstod de hende også alle bedre end andre mennesker, derfor var det kun atmosfæren i Rotenturmstrasse, på første sal, der behagede hende, og der skulle bare ikke komme nogen mere og forlange at hun tog sin kusine Elisabeth som eksempel, hende der havde studeret og taget embedseksamen og knoklede, det dydsmønster, og hvad havde hun ud af al sin lærdom – at hun allerede var tredive og af lutter selvstændighed, ydmygelser og udsigtsløse eksistenskampe alligevel ikke rigtig kunne få ansættelse nogen steder og oven i købet ikke vovede sig til frisøren og derfor virkelig lignede en på tredive. Hvis der var nogen Beatrix for alvor undgik, så var det Elisabeth, for selv om hendes kusine var stille og indadvendt og heller aldrig sagde et generende eller bebrejdende ord til hende, blev Beatrix dog bare

opsætsig i hendes tilstedeværelse, og hvis hun ikke havde betragtet sin fred i Strozzigasse og sin søvn som alt for dyrebare, så ville hun gerne engang have sagt tydeligt hvor dum hun syntes hun var, simpelt hen dum, og så megen dumhed kunne hun ikke holde ud, ikke hos en kvinde i hvert fald, for med Erich var det noget andet og rørende, uanset hvor enfoldige hun syntes hans meninger og bekymringer var. En mand kunne nu engang tillade sig at være dum, en kvinde aldrig, hun måtte ikke sygne hen og også give sin mor søvnløse nætter fordi hun ikke tjente penge nok, i det hele taget havde indladt sig på noget så overspændt som kunsthistorie, og hvad hjalp det hende så at hun vidste alt om denne Dürer og alle disse malere, kendte hele pivetøjet i Firenze ud og ind, og så meget kunne Beatrix da gætte sig til at Mihailovics-damerne ikke vidste hvad de skulle stille op mere, og at det faktisk var sandt at det dumme pigebarn havde forelsket sig i Anton Marek for at belaste sig selv endnu mere, og hvis Beatrix havde spurgt nogen, så ville hun allerede som fjortenårig have indset at denne Marek ikke regnede noget eller nogen for noget, undtagen sig selv, og overhovedet ikke havde i sinde at gifte sig med frøken Mihailovics for så efter et velovervejjet, nøje beregnet ægteskab at lade sig skille for en sentimental kvinde uden penge og udsigter, mens Erich simpelt hen sad fast i en skæbne, beklageligt for ham ganske vist, men fordelagtigt for Beatrix. En Erich der var fraskilt eller enkemand ville hun aldrig have slæbt sig hen til RENÉ for og mellem hårvask, toning, manicure og epilering gruble muntert i timevis og se sig i spejlet, spejle sig i disse store spejle de ikke havde i Strozzigasse, hvor der kun hang et i badeværelset, et lille bitte et, alt for højt oppe og ikke tilstrækkeligt til hendes behov. Hos RENÉ var hver eneste væg dækket med disse vidunderlige spejle, og der var tredelte profilspejle hvor man kunne se sig selv fra alle sider, og til sidst kom Gitta også med håndspejlet så hun ikke gik glip af noget, hos RENÉ tog man i det hele taget alt det alvorligt der var alvorligt for hende, og når hun hver uge, ofte før der var gået en hel uge, gik op på første sal, bevæget, forventningsfuld, trak hun vejret anderledes, trætheden forlod hende, hun forvandlede sig i et nu og trådte strålende ind i dette tempel. Endnu inden hun meldte sig hos fru Yvonne, så hun sig omkring, i alle spejlene, hun genfandt sig selv og fandt sit virkelige hjem. Endnu inden hun kritisk stillede sig hen foran et spejl, var hun glad over at se sig selv komme i spejlene og kunne holde op med at tænke på sine belastninger. Det er altså mig, sagde den ene Beatrix til den anden i spejlet og stirrede grebet på sig selv, mens man allerede begyndte at kalde frem og tilbage, på hr. Karl, på Gitta, på Rosi, og fru Yvonne smilede, næsten altid med alle sine kunders ønsker i hukommelsen, men alligevel spurgte hun om ønskerne, rynkede panden fordi Gitta endnu ikke var ledig og fru Hilde, desværre, desværre, ventede sig og derfor ikke ville være der en tid endnu. Ja desværre, tænkte Beatrix med et mismod, lige akkurat nu. Hun smilede ubestemt og smerteligt, men en hensynsløshed var det dog når man som hun var så vant til fru Hilde. Beatrix havde allerede, i trance, en børste i hånden og redte grimasserende håret i uorden, mens hun nonchalant sagde: Se endelig ikke på mig, jeg skal simpelt hen have det hele gjort da capo, fra håret til fødderne, jeg tør næsten ikke gå ud på gaden længere, rædsom ser jeg ud ... Hr. Karl! Vil De ikke nok redde mig, se engang på det her! Hun lod fingrene glide gennem sit lange brune hår: Se selv engang! Det kan da ikke blive ved på denne måde, jeg var her jo så sent som i

sidste uge! Hr. Karl sagde, mens han rørte i hendes hår med en anden kam, at det gik på en vis måde, nogenlunde, selv om han dog indtrængende måtte råde hende til en biointensiv CHEV 09-behandling som Oréal-laboratorierne havde udarbejdet, og endnu mere indtrængende ville han råde hende til hele serien af ampuller, det skulle kun gentages ti gange. Beatrix afbrød ham livligt: Da gerne én ampul, forsøgsvis, det indser jeg nok, men beslutte mig, for en hel serie, nej, hr. Karl, altså i dag kan jeg virkelig ikke beslutte mig, jeg har en hel dag for mig endnu, De aner ikke, og så i dette vejr! Hun så sig hjælpeløst omkring fordi hendes paraply dryppede på væg-til-vægtæppet, og Gitta løb hen til hende med et nervøst blik på de våde pletter og stillede paraplyen i et paraplystativ som Beatrix ikke havde set, for det drejede sig i sidste instans om denne beslutning, en biointensiv behandling eller ej, hvilket simpelt hen var for dyrt for hende, lige i øjeblikket.

Hun gik nynnende gennem to RENÉ-rum, nød allerede denne forsvinden i et siderum med de rosa kapper hvorfra det straks gik videre til de rosafarvede toiletter, og hun klædte sig selvbevidst af, selv om der nu var kommet en anden kvinde ind, for det var en dag til godt undertøj, hun draperede langsomt og velovervejet den rosa RENÉ-kappe om sig og hængte kjole og frakke på en knage. Udenfor, i RENÉs lokaler, gik hun ubeslutsomt rundt en tid, fordi de alle lige med ét var forsvundet, hr. Karl var ingen steder at se, Gitta heller ikke, men hun kunne godt lide at lytte når kvinderne telefonerede eller der kom én til ind og blev hilst velkommen. Så det var altså grevinde Rasumofsky. Men hvilken af dem? hun havde i alle tilfælde forestillet sig hende anderledes, og med hensyn til de andre var det ikke så vigtigt for hende at vide hvem de var, fordi de næsten alle blev anbragt i et altomfattende elskværdigt "kære frue". Først når der skulle betales og sedlerne findes frem, måtte navnet uvægerligt nævnes, og så hed disse kvinder jo altså hvad som helst, Jordan eller Wantschura, men i forbindelse med Jordan kunne hun pludselig forestille sig noget, det måtte jo være hustruen til den storartede psykiater der behandlede Guggi, men hende havde hun også forestillet sig anderledes, hun så jo så beskeden ud, men smuk, næsten billedskøn, og hun var så ung, men de andre kvinder sagde hende virkelig ikke noget, dem der simpelt hen forsvandt under titlen "fru doktor" eller var hustruer til doktorer, eller fru Yvonne forsøgte bare alt efter humør eller af instinkt eller indviethed at hjælpe kvinderne til en tiltaleform. Ellers havde Beatrix aldrig før lagt mærke til at alle kvinderne her var mindst tredive, gennemsnittet omkring de fyrre, med undtagelse af den lille fru Jordan som dog heller ikke kunne være helt ung mere, og i hvert fald var Beatrix langt den yngste her, for unge kvinder i Wien vaskede bestemt selv deres hår og filede selv deres negle, som da også så ud derefter. Det ville Beatrix aldrig gøre, for hun ville have fundet det ulideligt at give afkald på disse eftermiddage, man kunne lige så godt have ramt hende med en frygtelig diagnose. Paralyse for eksempel. Det ville føre til en paralyse hos hende hvis man fratog hende denne RENÉ-verden. Desuden fordrede hun udfordrende denne behandling, denne virkelige gåen ind på alt hvad der tilkom hende, og i Strozzigasse, i dette evigt provisoriske hjem, var der ingen der så meget som redte hendes seng, i ny og næ lod hendes tante bare en overflødig bemærkning falde fordi Beatrix i dagevis simpelt hen lod sin seng ligge byltet og rodet sammen, da hun jo kun med sine sidste kræfter kunne rode og lede i sit ligeledes uordentlige skab, og

kun et meget sjældent besøg af Erich fik hende til i en håndevending at oprette en overfladisk orden, så hun endnu en gang kunne bevare skinnet, men ellers var der intet der kunne have fået hende til at gøre et værelse rent og rydde op, og det var og blev hendes hemmelighed hvordan hun alligevel, på gaden eller hos RENÉ, magtede at se ud som om hun kom fra en af disse herskabelige, udluftede boliger de andre kvinder sikkert kom fra, bestyret af gamle legendariske tjenestepiger, og kun hun var i stand til at holde sine få beklædningsgenstande og et par stykker undertøj ulastelige, for dette skin og sit udseende vaskede og strøg hun tilmed én gang om ugen, under stønnen og besvimelser, men det skulle nu engang være. Her vaskede Gitta imidlertid hendes hår, gnubbede hende så blidt, og Beatrix tryglede: Gør nu endelig ikke vandet for varmt! Gitta vidste det ganske vist godt, men hun nikkede forstående og lod det lunkne vand bruse over håret i lang tid. Men så var Gitta forsvundet og man sendte hende en ny en der rev hende i håret med en kam, og Beatrix ledte i spejlet efter et kendt ansigt. Nej, det var jo uudholdeligt, denne gås der forsøgte at rede hendes lange hår, det var Gitta jo den eneste der kunne, eller hr. Karl gjorde det somme tider selv, og hun foreslog stammende at hun skulle tørre håret lidt først, Åhgud åhgud, jeg siger Dem jo, sæt mig under hættten eller tag en hårtørrer! For helt havde Beatrix nu alligevel aldrig forstået hvorfor de alle bildte sig ind at man skulle redes med vådt hår. Hun så sig, med hovedpine, i spejlet, håret hang tyndt og vådt ned til begge sider, hun spilede øjnene op og mønstrede dette fremmede, vansirede, vildfremmede kranium, hvor grufuldt måtte et bart kranium da ikke være, men så var hendes opmærksomhed allerede afledt fordi hun opdagede at en skygge på venstre øjenlåg var blevet lysere, prøvende lukkede og åbnede hun øjenvipperne. Nu var kvindemennesket omsider færdigt, og Beatrix rakte ud efter et ugeblad. Der lå altid tyske ugeblade og flød her, men VOGUE kunne man næsten aldrig finde, og hvem interesserede sig vel for tyske ugeblade? Dobbeltmord ved Stuttgart. Sikker en skrækkelig egn, det lød jo også af dobbeltmord. Sex i Tyskland. Det var sikkert endnu værre. Jacqueline Kennedy, nu fru Onassis, havde flere dusin parykker, til enhver lejlighed. Det var trods alt mere interessant, værd at diskutere, selv om denne fru Kennedy – hr. Karl stod omsider bag hende, hun skyndte sig at smække ugebladet i og spurgte: Hvad har vi så for frisurer her i vinter? Nej, principielt interesserede hun sig ikke for det, hun var også ligeglåd med hvad de andre tårnede op på hovedet, forhåbentlig var der ingen postiches mere, der var trods alt vigtigere ting i verden, for eksempel interesserede det hende mere hvad han, hr. Karl, mente om parykkerne, for dér var hun nu som før mistroisk. Det var Beatrix frem for alt på grund af priserne, men Jacqueline Kennedy var jo temmelig overbevisende, selv om hun ikke var helt ung mere. Hr. Karl, som hurtigt og mesterligt, uden på noget tidspunkt at røre hendes hoved med en finger, begyndte at lægge den ene lok efter den anden om curlerne og samtidig talte med hende som om det var den letteste sag i verden at vikle så lange lokker om disse curlere, udbrød: Jamen det er jo virkelig ikke første gang jeg siger Dem at De må have en, to strengt taget, to parykker behøver De ganske afgjort, for hvad nu hvis De tager til vintersport og så sydpå! Beatrix fortrak munden, for vintersport tog hun ikke til, for det første fordi der ikke var penge til det, for det andet fordi man med en sport, selv om man ikke selv dyrkede vintersport, trods alt måtte stå op til en bestemt tid, og for det tredje fordi der

var så få steder hun ville have brudt sig om. Disse skihytter og al den slags, med disse mennesker fra alpinistforeningen, det kunne hun undvære. Halmsække i stedet for senge, sådan forestillede hun sig det. Jodlere og uopvarmede værelser. Til hr. Karl sagde hun fornuftigt: Det er jo ellers for at tale om sommeren jeg spørger Dem, hvor man jo virkelig ikke kan tage til Norditalien mere og jeg lige så gerne bliver ved Wörthersee. For efter en svømmetur, da kan jeg jo umuligt rende til frisøren hele tiden, og ærlig talt, dernede, gå til en i provinsen, det ville virkelig overstige mine kræfter. Hr. Karl erklærede at hvis ikke han tog fejl, var det allerede tredje gang i efterårets løb han i alle enkeltheder havde fortalt hende hvorfor han anbefalede disse nye parykker, og hvorfor de denne gang var "waterproof" og alligevel af bedste kvalitet. Beatrix forstod det også ganske nøje og hørte ikke efter mere. Hun formelig sank hen i spejlet, mens hr. Karl lagde et rosa net over hendes curlere, lagde vattotter over hendes ører, trak hjelmen ned og tændte for apparatet. Ja, hun ville have en sort pullover, herresnit, V-udskæring, med en hvid bluse under, det så pigeagtigt ud, og det kunne Erich sikkert godt lide, så demi-vierge. Hun løftede hjelmen op endnu en gang og spurgte alvorligt, skønt denne del af proceduren allerede var afsluttet: Hr. Karl, jeg har helt glemt, det vil sige, jeg har tænkt over det hele tiden, om jeg skal få lavet disse mèches, og De ved jo jeg ikke kan beslutte mig. Det bliver ikke til noget. Hr. Karl sagde bestemt, men ikke uden indfølelse: Så ville vi jo være nødt til at begynde forfra igen.

Nej, De skal jo råde mig, De ved jo ganske udmærket at jeg ikke kan tage et skridt uden Dem. Jeg vil bare tænke lidt over det endnu. Men hvad skal jeg gøre, hvis jeg tager til søen eller havet og de ikke kan lave mèches for mig dér, det er jo det der er problemet! Er De klar over at jeg egentlig er helt amputeret uden Dem, for jeg kan jo ikke pakke Dem ind og tage Dem med, jeg er jo ikke dronningen af England.

Efter denne vellykkede sætning smilede hun især til hr. Karl og tænkte hvor meget kønnere og yngre hun dog var end denne kvinde, som tilmed havde måttet underskrive dødsdomme, hvad Jeanne, som havde forstand på politik, indtrængende havde foreholdt hende. Altså det betakkede hun sig for, og sove ud kunne den kronede Elisabeth sikkert heller aldrig, hun var jo værre stillet end enhver tigger med sine diademer og alle de penge. Men en frisør kunne hun slæbe med sig alle vegne, det var sandt nok, men når man satte den slags hatte på hovedet og havde voksne børn, hjalp selv en privatfrisør og privatkosmetiker ikke mere, men især dødsdomme ville Beatrix slet ikke tænke på i disse timer, og hun lod hr. Karl gå, han havde allerede afskrevet de to parykker og trak hjelmen ned over hendes hoved igen.

Hun hviskede til Gitta: Sig mig, den dame dér, hende den kønne, temmelig unge, det må da være en af Deres faste kunder, er det virkelig Jordans kone? Gitta nikkede ivrigt og sagde: En fortryllende kvinde og noget så ligetil! Det kunne Beatrix ganske vist ikke begribe, for hvorfor skulle hun være "ligetil", eller var det et nummer, hun gjorde sig bare interessant ved at være ligetil. Chacun à son goût. Hun kunne naturligvis ikke sige til nogen hvorfor fru Jordan undtagelsesvis interesserede hende, for disse kvinder plejede ellers ikke at interesse hende overhovedet.

Fru Rosi kom med den lille balje til fødderne, og Beatrix måtte rejse sig op endnu en gang og tage strømpebukserne af i rummet inde bagved, stak i de rosa-hvide

RENÉ-tøfler og satte sig hen under hjelmen igen, dyppede fødderne i det varme sæbevand der for en gangs skyld havde den rette temperatur, hun nikkede taknemmeligt til fru Rosi, som allerede bredte sine instrumenter ud, lagde Beatrix' første fod op på knæet og begyndte at forkorte neglene. Elfe ville hun gerne have heddet, og var der ikke en skuespillerinde engang, på Burgtheater naturligvis, Lombardi hed jo Elfe, og hun spillede endnu, men hun så ikke ud som om navnet passede til hende. Man burde altså tillade alle følsomme mennesker af en vis alder selv at vælge sig et navn, men det var der heller ingen der havde tænkt på, og stemmeretten ville Beatrix gerne give afkald på når hun nu snart fik den, for politik var hun ligeglad med, og som alle de politikere dog så ud. Da hun så den lille Toni haste forbi i spejlet, råbte hun: Det er for varmt, jeg kan ikke holde det ud længere, vær rar at dreje knappen ned på 2.

Askeblond ville hun gerne have været, en florentinerblond med rødt skær fik måske en til at se for gammel ud, men sådan en askeblond, uanselig ved første øjekast ... Til gengæld ville hun lave sin makeup om, lægge en helt lys fond de teint, foregive et skrantende udseende, fordi alle var så opsatte på det sunde og næsten ingen var sunde og raske, men hun var, der var bare det at hun syntes hun så ret sød ud med den let brunlige tone i ansigtet, det rosabrune var for det meste ikke ægte, men fru Hilde havde lært hende hvordan man skulle lægge dette rosa kompakt-pudder på, og nu skulle denne kvinde have et barn selv om hun var virkelig dygtig til at sminke, og Wien var altså en fuldkommen tilbagestående by, fordi så få kvinder lod sig sminke hos frisøren, kun dem der havde noget med fjernsyn og film at gøre, men ellers tak, film havde hun aldrig tænkt på og hun nærede heller ingen illusioner. Katti, som engang havde været hendes bedste veninde en kort tid, dengang Beatrix endnu troede på der var noget der hed bedste veninder, førhen, da hun var yngre, hun var blevet så overspændt af det og sådan et nervebundt. Ganske vist var Katti allerede femogtyve, og efter alt det hun fortalte at dømme syntes det jo ikke at være overdrevet, det med filmsengene, grufuldt. Og så kom Katti tilbage igen med nyt håb om at spille med i en tysk film. Hvad Beatrix altså havde hørt om Rom af denne tidligere veninde, hvad enten det nu passede eller ej, det syntes hun heller ikke var til at dø af grin af, selv om hun også var ligeglad med at hun gik hen og fik nerver, det kunne jo lige gå an, hun var måske også selv humørsyg, men hun var i det mindste aldrig nedtrykt eller skuffet og hidsede sig op over ingenting. Erich syntes en type som Katti var til at eksplodere af – hende havde hun desværre engang ført ham sammen med – aldrig mere. Og à propos veninder, sådan nogle skulle man heller ikke have mere når man var voksen.

Hun holdt en ensom samtale med Erich: Jeg skal sige dig, jeg er ligeglad med hvad resten af menneskeheden gør, om den vasker sig eller ej, LSD eller ej, slider og slæber til ingen verdens nytte eller flakker omkring, jeg synes bare de alle er morsomme, denne rest af menneskeheden, ja rest, den ene og den anden slags, det kan jeg ikke sådan tage stilling til. Jeg er ligeglad, det forstår du nok, ikke. Mig? Ikke udtrykke mig – nej, det har du for resten helt ret i, jeg kan ikke udtrykke mig. Det er en fejl. Jeg ved det, og du har fuldkommen ret. Men det er da underligt, synes du ikke, at jeg ikke kan udtrykke mig?

Men højt ville hun for en gangs skyld sige noget andet til Erich: Somme tider er jeg rigtig forgabt i mig selv, og hun ville sige det hurtigt og henkastet, inden han kunne nå at komme med Guggi og sine problemer. Erich havde for resten sagt noget sjovt noget for ikke så længe siden, noget om forholdet mellem mænd og kvinder, og at man ikke kunne løse grundproblemet, han var i hvert fald så småt ved at kapitulere, og det gjorde han afgjort ret i, men alligevel bibeholdt han denne mani med at tænke alting igennem og analysere sig selv, sin situation i almindelighed og sin situation med Guggi og så sin situation med hende, og samtidig påstod han at det vigtigste ikke var at analysere situationen, men at lade den udvikle sig, løsningen kom af sig selv. Så sandelig en mand fuld af modsætninger, selv om hun ikke ville have noget med alt det dér at gøre, alle de situationer hver for sig og sammen. Situationer kom ikke hende ved. Men det var måske en tanketorsk. Erich gjorde hende altid opmærksom på alle mulige tanketorsk, og det syntes Beatrix var meget stimulerende fordi situationerne var så monotone, og derfor sagde hun ikke så sjældent til ham og så bedrøvet og hjælpeløst på ham: Jeg tror jeg har begået en tanketorsk igen, ikke sandt? Og når hun tilmed gav sig selv skylden for noget, blev han det elskeligste og mest opmærksomme menneske, men det skulle være en skyld han havde fundet på, så gjorde det ham så godt at tilgive et andet menneske skyld, og fra nu af ville Beatrix altid tænke på at give sig selv en skyld mindst én gang om ugen. Men i dag var der altså en curler der klemte, det var aldrig før sket for hr. Karl. Hun ville bede Erich om tilgivelse for alle utrolige og uvæsentlige ting: Erich, vil du ikke nok tilgive mig, jeg var så uopmærksom sidste gang, nej, jo, jeg kan selv mærke det, bagefter, og jeg indser det, jeg er bange for, gode ven, at jeg var meget nervøs. Og så netop den dag du var så nervøs, jeg var hensynsløs, rigtig hensynsløs, og jeg må lave om på mig selv, Erich, jeg må godt være oprigtig over for dig, ikke, ellers har det jo ingen mening for mig, og miste din tillid, det ville være det værste for mig.

Beatrix så på sine tånegle som var næsten færdige og kun manglede at blive lake-ret, søde, der var måske ikke noget særligt ved hende, men fødderne syntes hun var henrivende, og hun var ikke engang ked af at en mand aldrig kunne se hendes fødder sådan, og Erich så overhovedet ikke på hendes fødder, selv ikke i Strozzigasse når hun tog strømperne af for at pirre ham. Det var hende nok at hun selv vidste det. Smukke fødder var en sjældenhed, og det kunne især fru Rosi snakke med om. Fru Rosi snakkede ikke om det i dag, men trak baljen væk, forsvandt og vendte tilbage med hele manicurebestykket. Beatrix råbte ud bagved: Hr. Karl, hvor længe skal jeg da vansmægte i dag? hvad? ti minutter til, det er en udsøgt grusomhed fra Deres side, og når De siger ti minutter, så betyder det jo tyve. Men jeg vil alligevel ikke have håret klippet, den glæde vil jeg ikke gøre Dem, så hellere vansmægte.

Hun rakte sin fugtige venstre hånd frem mod fru Rosi og sænkede den højre ned i vandet. Men så tog hun ugebladet igen. Da hun var femten, var der nogen der havde forelsket sig i hendes rullekravesweater, grøn var den, og dengang vidste hun endnu ikke at hendes hals var for kort til rullekravesweatere. Hvad man ikke alt lærte i løbet af de mange år! Aldrig mere rullekravesweater, det stod fast.

Yachten Christina. Med kurs mod en græsk ø. Ari på dæk, omtrent sådan så denne nogen ud, bare yngre. Der var endnu en grufuld reportage om Afrika, og hun ville

alligevel hellere dirigere yachten mod øer, hun stod på dæk og håret flagrede i vinden, men hun stod alene, uden gæster om bord og uden en Ari der var fuldkommen overflødig. For himlens skyld, råbte hun ud, Toni, nu er den jo for varm igen, jeg sagde jo på 2 og det kan ikke være 2, det er 3!

Men Erich var nu også hele tiden overanstrengt, overtræt, for han forstod ikke at forsvare sig mod denne nye personaleindskrænkning og overtog også hele arbejdet efter en afskediget hr. Jakob, det lignede ham, selv om Beatrix havde svært ved at forestille sig hvad "personaleindskrænkning" ville sige, kun yderligere en belastning, og at Erich, der sikkert havde ret til det, ikke engang tog imod dette AUAs gratis flybilletter til dejlige rejser, det var også typisk, for trods sine klager over direktionen, som hun godt forstod, identificerede han sig alligevel med disse herskaber der helt bestemt rejste rundt, og i dag måtte hun for en gangs skyld foreslå ham at bekymre sig om flybilletter, bare i spøg: det må jo være let for dig, og så kunne vi omsider være sammen, langt borte, i Karachi eller Bombay. En flyrejse til Istanbul ville hun i det mindste ønske sig af ham, eller endnu bedre: til De Kanariske Øer. Dig og mig, alene, vi to, i solen, på en herlig strand på disse Kanariske Øer, Erich, det må da være muligt! Forhåbentlig afgik flyene til disse vidunderlige steder ikke allerede om morgenen eller middagen, der var sikkert også aftenafgange, men om man kunne sove bekvemt i et fly, det var meget tvivlsomt. Men en lille snak om fjerne solrige lande kunne ikke skade, for så måtte Erich for en gangs skyld tage sig sammen, finde på noget for at kunne rejse bort sammen med hende. Glemme dette grå Wien og disse overanstrengelser, tænk dig bare, Erich, jeg ville glæde mig noget så vanvittigt! Men så ville hun alligevel ikke flyve, for hun forestillede sig verden med disse lovpriste steder som frygtelig ubekvem, og Erich ville næppe mande sig op til at fravriste sin direktør to flybilletter til ren fornøjelse, men en tilskyndelse til for en gangs skyld at tænke på fornøjelse, det var på allerhøjeste tid.

Hjelmen var sikkert indstillet på 2, men 2 følte som 3 i dag og hun kaldte: Toni, vær sød og stil den på 1, det er uudholdeligt, 2 kan jeg ikke holde ud!

Hvis hun blev færdig i tide, med alt hvad der hører sig til, så kunne hun nå at gå i biografen før aftalen med Erich. Men på den anden side, i regnvejr, hele vejen hen ad Kärntnerstrasse og så tilbage til Hochhauscafé igen, det ville være for katastrofalt, og en taxi var for dyr. Hun sukkede. Så blev hun vel nødt til at vente på Erich på caféen i halvanden time. Der kunne jo for resten dukke en ny detalje op i dramaet, for det var ikke enhver mand der havde en kone som Guggi, og hun ville egentlig gerne se Guggi engang, på lang afstand, helst ikke på nært hold. Hun ville i hvert fald aldrig tage livet af sig, og det selv om hun sandsynligvis nærede langt større angst for livet, en kæmpeangst simpelt hen. Beatrix tænkte at når hun forlod RENÉ, ville hun simpelt hen lægge et par linjer til Erich på caféen og så tage lige hjem i Strozzigasse, dér kunne hun lægge sig ned med sit nysatte hår. Håret er nu engang det smukkeste ved mig, ellers er der ikke så meget at råbe hurra for, bortset fra fødderne selvfølgelig. Hjemme ville hun lægge sig roligt og lykkeligt ned, brede håret ud, betragte sine fødder, for i biografen gik der sikkert bare en af disse anstrengende film, med mord og drab og somme tider endda krig, og selv om det hele var arrangeret og opdigtet, så tog hun det alligevel for meget til sig, netop fordi det gik anderledes til i virkeligheden. I hendes virkelighed var det kun Guggi der var et

problem, men det var også kun et lånt problem, og Erich var simpelt hen et svagt menneske som også lod sig kujonere på kontoret, det vidste han også selv, og hun ville for længst have sagt sin mening til denne chef, og hun ville for længst have lagt tabletterne og barberbladene frem til denne holdningsløse kvinde, udtrykkeligt for at hun endelig skulle komme til fornuft.

Hun tog sin pudderdåse op af håndtasken og så på sine tænder, ikke dårlige, om end lidt uregelmæssige, nu måtte hun også snart se at komme til tandlægen. Og renses skulle de også omsider, ikke i denne uge, men i næste. En frygtelig belastning. Hun var glad for hun allerede halvt om halvt havde besluttet sig til det.

Jeg er en pige kvinde. Eller er jeg snarere en kvindepige? Mens hun var ved at falde i søvn, spekulerede hun på om der kunne være en farlig forskel mellem de to udtryk, men i dag var det bedst hun sagde noget helt andet til Erich, for at han ikke skulle have det for nemt. På et eller andet tidspunkt skulle det jo siges. Er du klar over jeg er en kvinde, ville hun sige, for det var netop det det kom an på, det var det han ikke forstod: at hun, trods alt, var en kvinde. Demi-vierge var meget godt, men hun kunne ikke altid gøre ham den tjeneste at lade ham se så problemløst på hende. Jeg er en kvinde – det skulle blive et problem for ham, en ganske lille brod ville det i det mindste efterlade i ham, men da det var for kompliceret for hende selv at tænke videre over det, sank hun næsten bevidstløs hen under tørrehjelmens brusen. Hendes hænder var også færdige og lakerede nu, hun havde knap nok lagt mærke til at Rosi allerede ryddede sine ting sammen og rejste sig op, og hun bad hende indstændigt om at slukke for hjelmen. Der var i hvert fald gået tyve minutter. Usigelige tyve minutter for hr. Karls skyld.

Hun gik med den nye tykke frøken der vikarierede for fru Hilde ind i en kabine og lagde sig på den hårde smalle seng, i grunden allerede fuld af mistillid, og efter denne "vikars" første tag formørkedes hun, hun havde helt tydeligt på fornemmelsen at det ville gå galt. Begrunde det ville hun ikke have været i stand til, for under rensningen og massagen kunne der rigtignok ikke ske noget endnu, men dette kvindemenneske havde hænder, to slemme, plumpe hænder altså, det kunne hun da mærke, det instinkt havde hun når hænder rørte ved hende, og så langsomt og forsigtigt som hun tørrede rundt i hendes ansigt med en kleenex. Beatrix holdt øjnene lukkede så hun i det mindste ikke behøvede at se på dette rødårede dejansigt der bøjedede sig bagfra og ind over hendes, men nu plukkede kvindemennesket allerede i hendes øjenbryn med pincetten, igen med denne langsomhed, og det skulle jo gå lynhurtigt for ikke at gøre ondt. (Hold dog op, jeg kan ikke mere, hold så op!) Beatrix havde ikke mod til at sige noget højt, for hun havde aldrig været ude for noget lignende hos RENÉ, en sådan tortur, og hun vidste ikke hvordan hun uden at fornærme denne kvinde eller løbe sin vej, latterlig med curlerne på hovedet, skulle komme ud af denne situation. Det var unægtelig en situation! Hr. Karl kunne hun hurtigt være kommet til en forståelse med, men han kom aldrig hen til kabinerne, det var ikke hans rige, der kom overhovedet ingen, heller ikke Gitta, og hun kunne jo ikke simpelt hen hyle op, skrigte højt i dette torturkammer. Mens denne nye klodrian plukkede videre, spurgte hun møjsommeligt hvad klokken var. Det var altså oven i købet for sent at gå i biografen, og curlerne klemte hende, dette kvindemenneske havde ikke engang tænkt på at stikke en pude ind under hendes hoved, hun

forstod intet som helst, og Beatrix kom jo trods alt ikke hos RENÉ for at ofre sig for de første forsøg fra en dilettant der aldrig blev kosmetiker, det kunne hun jo mærke, med de hænder. De første tårer trillede fra Beatrix' øjenkroge. Hvordan skulle hun så holde det ud når de kom til sminkningen, dér skulle man jo være fuldstændig afslappet, og når fru Hilde var der var hun altid relaxed, direkte relaxed og søvrig. Allerede nu kunne hun ikke holde sig i ro længere, og når det så drejede sig om øjensminkningen, ville det blive en katastrofe. Tårerne måtte da vel være nok, lagde den klodrian ikke mærke til det, én tåre var jo nok til at man ikke kunne arbejde på en makeup, og i sin fortvivlelse sagde Beatrix: Må jeg bede om et glas vand, jeg føler mig skidt tilpas, vær venlig og hent et glas vand til mig. Kvindemennesket hørte overrasket efter og gik ud. Beatrix satte sig straks op og ledte rystende efter et spejl.

Hvor idiotisk at vælge netop sådan en dag at mødes med Erich som ikke havde nogen anelse om hvad hun påtog sig. Det ville i det hele taget være det klogeste snart, helst allerede i dag, at sige til ham at de ikke burde ses mere, at hun for eksempel havde tilstået det hele over for sin tante og at hendes tante med sine bornerte meninger fandt dette forhold til en gift mand skandaløst og at hun naturligvis, fordi hun var afhængig af sin tante og dødsens forskrækket over sin tantes udbrud ... Nej, det gik heller ikke. Men Guggi kunne hun anføre som grund, og sin egen dårlige samvittighed som ikke gav hende ro mere. Beatrix holdt særlig meget af ord som samvittighed, skyld, ansvar og hensyn fordi de lød godt og ikke sagde noget. Over for andre burde man i det hele taget kun bruge ord der overhovedet ikke sagde en noget, fordi man ellers umuligt kunne komme godt ud af det med de andre, og "samvittighed" ville have en troværdighed for Erich, som jo var et enestående eksempel på hvordan det fungerede når man serverede de mest meningsløse ord for en mand, for det var kun dem han kunne stille noget op med. Med Beatrix' hemmelige ord og hemmeligholdte tanker ville Erich jo være faldet i en afgrund eller i det mindste blevet fuldstændig desorienteret. Orientering havde han brug for, det var det hele.

Mens hun blev ved med at se sig i spejlet, løsnede hun først et par curlere på baghovedet og så også to foran ved tindingerne, og blev overrasket da de stive krøller nu hang ned over kinderne og gav hende et andet ansigt end med det udredte hår. Sådan burde hun se ud! Netop! Smal, dukkeagtig, med disse to krøller foran som så kunstige ud, måske ene proptrækkerkrøller som dem, indrammende et helt udtryksløst maskeagtigt ansigt, som nu. Hun trak fascineret den ene curler efter den anden ud, hun var ligeglad med hvad hr. Karl ville sige til det, hendes hjerte begyndte at hamre, hun fugtede læberne og hviskede noget til sig selv. Hun så usandsynlig ud, eventyragtig, hemmelighedsfuld, hun var sådan en hemmelighed, og hvem ville nogen sinde se hende sådan, denne i et øjeblik åbenbarede hemmelighed? Jeg er forelsket, jeg er jo skrupforelsket i mig selv, jeg er lige til at forelske sig i! Beatrix ville bare ønske at kvindemennesket ikke fandt glas og vand lige med det samme, for hun var forelsket for første gang, og den fandtes altså virkelig, sådan en stærk følelse i et menneske at man ikke kunne finde udtryk for latter og gråd, mellem latter og gråd, jamen det var jo noget helt utroligt, ligesom på film, så romanagtigt,

der var et jordskælv i hende, og fordi hun heller ikke kendte flere ord end andre, var det sikkert forelskelse.

Hun slog hurtigt sit følelsesoprør ned igen, for hun hørte skridt og om et øjeblik ville kabinedøren gå op, alting ville blive grufuldt igen og livet udenfor gå ynkeligt videre, et liv hvor man rev sine strømper, hvor der var uudluftede grimme boliger som i Strozzigasse, hvor tøj blev snavset, hvor det regnede når man for en gangs skyld gik til frisøren og glædede sig til det, hvor håret snart blev fedtet igen, og den kortvarige perfektion hvor hun var ulastelig, med rosenrøde fødder og hænder og endnu befandt sig i efferrystelserne efter et jordskælv – denne tid slæbte sig allerede af sted, og hun ville igen blive konsumeret, af livet, af Erich, for den pylrede nar konsumerede hende også uden at vide hvor kostbar hun var og hvordan hun anstrengte dig, meningsløst, for at han kunne fatte en smule mod og rejse sig op igen efter hvert fald, mens hun selv blev ødelagt og gik til grunde i hans tilstedeværelse og ved hans tilstedeværelse, for ingenting, absolut ingenting. Øjeblikke som disse kunne Erich slet ikke kende, og han kunne aldrig have oplevet en flugt og fortryllelse af denne art, for han var skabt til at have bekymringer og udbrede bekymringer, alt dette nonsense, i stedet for at lukke øjnene op for en gangs skyld og se hvilken juvel der var skænket ham, hvad der var særligt og enestående ved hende og at hun ikke var en “lille kære” og “kære lille”, men at hun, med eller uden tanketorsk, var et ensomt uforstået kunstværk, uopnåeligt og heldigvis uforstået, for hendes alvidende kusine havde engang sagt at det særlige ved et billede var at man ikke kunne forstå det, fordi der ikke var noget at forstå og betydningerne ingen betydning havde, det var altså slet ikke så dumt alt sammen, det dumme mennesker somme tider vrøvlede af sig.

Hun drak det glas vand fordi kvinden kom tilbage med det, og hun lagde sig resigneret ned igen, for hun havde heller ikke andet at sige end at hun ikke burde have taget curlerne ud og at hr. Karl ikke ville blive begejstret. Beatrix svarede ikke på denne bemærkning, det kunne ikke betale sig. Hun mumlede bare hvad fru Hilde og hvordan fru Hilde plejede at lægge hendes makeup, og nej, ved De nu hvad. Kvinden bøjede sig atter over hende og begyndte med en streg på kanten af øjenlåget som hun tørrede af igen med det samme, det var jo uundgåeligt, og så begyndte hun igen, på det andet øje der begyndte at sitre, men det var jo ikke Beatrix der var skyld i den sitren, det var denne ubehændige kvinde som begyndte forfra igen, og Beatrix sitrede ikke mere, for kvindemennesket skulle ikke kunne snakke sig fra det, og efter en halv evighed var disse streger trukket og øjenskyggen lagt på. Beatrix sagde bare én gang: Men endelig diskret, en antydning, jeg er jo ikke skuespillerinde. Den nye sagde ikke et ord mere, men denne stilhed var mistænkelig, og der skulle så sandelig en kæmpetålmodighed til, som kun Beatrix formåede at udvise, for at udholde denne mistænkelige tørren bort, disse gentagne rettelser. Endelig var hun befriet og rejste sig med en dyster tavshed, nej, hun ville ikke se noget, ikke i noget spejl, bare hen til hr. Karl med det samme og blive redt. Fjendtligheden i kabinen var allerede uudholdelig og Beatrix flygtede. Al hendes hjertelighed, hendes vante lyst til at sludre hos RENÉ, havde hun grundigt mistet i denne stund, og hun satte sig ind i det forreste værelse for at vente på hr. Karl.

Først da han i en fart kom, for de var allerede ved at rydde op så de kunne lukke, og kaldte på Toni så han kunne holde hårtørreren for ham, så hun op og så meget bebrejdende på ham. Hun håbede at han ville forstå hende med det samme. Hr. Karl blev imidlertid kun forarget over curlerne der var væk, og det var dog virkelig for galt, men så var det alligevel ikke for galt, for inden hun svarede ham, så hun sig alligevel i spejlet, drevet af en utæmmelig tvang. Hun var målløs, og det sagde hun: Hr. Karl, jeg er målløs. Se engang på den makeup, jeg vil jo ikke sige hvordan jeg ser ud, men De kan da selv se hvordan jeg ser ud!

Hr. Karl børstede allerede, og han friserede og tørrede hver lok som om han ikke lagde mærke til noget, og det var hendes bitreste skuffelse. Hendes hemmelighedsfulde ansigt var som havde det aldrig været. Jamen kæreste frøken – han sagde gudskelov ikke kæreste frue til hende, for ellers ville hendes nerver være bristet nu – jeg ved hvor vant De er til fru Hilde, men jeg synes nu slet ikke denne nye makeup er så dårlig. Beatrix beherskede sig og tænkte, det går desværre over min beherskelse, han kunne i det mindste have sagt at hun så gyselig ud og hendes øjne var en katastrofe. Hun var jo ikke blind og hun kunne se det, alt for tykke uregelmæssige streger, alt for meget sort, det var en regulær katastrofe. Hr. Karl sagde bare afledende: Det øser desværre ned udenfor, og De kommer altid når det regner. Beatrix svarede stadig væk ikke, hun spekulerede febrilsk på hvad hun skulle gøre, hun kunne umuligt møde Erich sådan som hun så ud, så vidt muligt måtte hun undgå at komme ind på Hochhauscafé samtidigt med ham, hun kunne kun smutte ind på restaurant Linde og gå ind på toilettet og vaske disse farver af sig, men med vand var der ikke noget at stille op, og hun tog hurtigt en af de vattotter der lå der, til ørerne, hun så der stod en krukke foran hende, med en creme hvor der stod: leave on over night, men hun forstod ikke dette fjollede engelsk, og mens han bad hende om at holde hovedet lige, begyndte hun fortvivlet at gnide sine øjne med denne vattot og cremen, for skidtet skulle simpelt hen af, hun lignede jo en luder, og Erich ville tro hun var blevet forrykt, men denne creme var ikke den rigtige og hr. Karl var forfærdet og sagde noget, men hun hørte ikke efter, hun tørrede og gned sine øjenlåg, og så kunne hun simpelt hen ikke mere, hun brød ud i en uopholdelig hulken, mascaraen løb ned ad hende og hun sprang op, med sorte og blå tårestrømme på kinderne, og skreg: Lad mig være, lad mig få min frakke med det samme ... Men da hun også havde kjolen inde bagved og ikke bare frakken, rendte hun ind bagved, smed RENÉ-kappen på gulvet og tog kjolen på og så frakken, og hun hulkede og hulkede, og nu kunne hun umuligt forhandle med fru Yvonne og fordele drikkepenge, og hr. Karl, der var løbet efter hende, men ikke måtte gå ind hvor der stod "Damer", ventede på hende og råbte: Kæreste frøken, jamen jeg beder Dem, jamen hvad er der dog, jamen jeg kan da ikke ... sådan som De ...

Beatrix så ikke engang på ham og råbte bare: Jeg betaler næste gang, jeg kommer jo for sent! og hun løb ud og ned ad trappen, men hr. Karl indhentede hende, for hun havde glemt paraplyen, og udenfor øsede det jo ned i stride strømme, han ville også sige noget, men Beatrix, som ganske vist tog paraplyen men ikke slog den ud, var allerede uden for porten og sagde, mens regnen piskede hende ind i ansigtet: Og her sidder jeg og kukkelurer en hel eftermiddag hos Dem, jeg har spildt en hel eftermiddag, jeg har jo ikke al min tid at spille! Efter at hun havde slynget ham hele

eftermiddagen i ansigtet, var hendes hoved plaskvådt, frisuren væk, men hr. Karls lommetørklæde afviste hun kategorisk.

Forstår De da ikke! Hele min dag er gået!

Hun gik over gaden, og inde på Linde, i forværelset til toiletterne, græd hun hæmningsløst videre, og hun kom i tanker om Erich der allerede ventede, men i dag ventede han forgæves. Forhåbentlig havde Guggi taget livet af sig, så han ikke ventede. Hun var med ét sikker på at Guggi havde taget livet af sig, holdt straks op med at græde og så sig i spejlet. En katastrofe.

Til den gamle toiledame sagde hun: Det er en katastrofe. Det er alt sammen forbi. Alle er simpelt hen så hensynsløse. Den gamle dame sagde bekymret og omfavnede hende: Jamen barn dog! Og Beatrix sagde, med stor fatning: Jeg er ikke et barn, men alle er simpelt hen så hensynsløse. Jeg må straks have dette smøremiddel af ansigtet.

Ja, mænd, sagde den gamle dame forstående og rørt, og et øjeblik forstod Beatrix ikke, men hulkede så endnu en gang højt på grund af den gamle dame som stadig væk troede på eventyr. Hun kunne godt gøre en gammel dame den glæde at lade hende blive i troen.

Ja, mænd.

På dansk ved Karsten Sand Iversen

